ANUL VIII. — No. 2155

EDIȚIA ANTEIA

MERCURI 29 MARTIE 1895.

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE
INCEP LA 1 ŞI 15 ALE FIE-CĂREÏ LUNI
ŞI SE PLATESC TOT-D'A-UNA INAINTE

IN *Bucureştï* LA CASA ADMINISTRAŢIEÏ
DIN *Judeţe* ŞI *Streinătate* PRIN MANDATE POŞTALE
UN AN ÎN ŢARĂ 30 LEÏ; ÎN STREINĂTATE 50 LEÏ
ŞASE LUNÏ . . 15 » » » 25 »
TREÏ LUNÏ . . 8 » » » 13 »

Un numer în streinatate 20 bani

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZĂ

Adevĕrul

Să te ferești Române de cuiŭ strein în casă

V. Alexandri.

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE
DIN *Bucureştï* şi *judeţe* SE PRIMESC *numai la Administraţie*
DIN *Streinătate*, DIRECT LA ADMINISTRAŢIE IŞ *la toate oficiele de publicitate*
ANUNCIURÏ LA PAG. IV . . . . . 0,30 b. linia
» » » III . . . . . 2,— leï »
» » » II . . . . . 3,— » »
INSERŢIELE ŞI RECLAMELE 3 LEÏ RÎNDUL.
La Paris, ZIARUL SE GĂSEŞTE DE VÎNZARE CU NUMERUL LA *kioşcul No. 192, Boulev. St.-Germain*

UN NUMER VECHIU 30 BANI

ADMINISTRAŢIA
PASAGIUL BĂNCEI NAŢIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACŢIA
PASAGIUL BĂNCEI NAŢIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

INSULTATORII PRESEI

Ziariştiï aŭ fost emoţionaţi de unele cuvinte ofensătoare pentru eï, rostite, într'una din şedinţele Camereï, de către D. deputat Ion Miclescu. N'am împărtăşit de loc această emoţiune şi nicï n'am simţit atins de insultele D-luï reprezentant al Botoşanilor. Şi iată de ce:

In situaţia de astăzï a preseï din România orï-ce acuzaţie adusă ziarelor şi ziariştilor este o acuzaţie care priveşte pe patroniï politicï, pe partide, pe toţi aceïa carï daŭ direcţiunea gazetelor şi carï, de fapt, sînt autoriï polemiceï zilnice. Afară de esceptiï puţine, noï n'avem o presă independentă precum este în străinătate. Ziarele romîne sînt subvenţionate de partide saŭ de personagiile politice influente, ele nu aŭ o politică proprie, ele nu reprezintă părerile întregï ale celor carï le scriŭ. Aceï carï ignoră acest fapt sînt foarte ignoranţi asupra organizaţiuneï preseï noastre, şi foarte bine ar face dacă nu s'ar maï ocupa de lucrurï pe care nu le cunosc.

Spiritele superficiale, ursujiï carï fac politică învinovăţesc şi insultă presa de cîte toate interesantele lor persoane aŭ a se plînge de presă. Aceştï oamenï sînt incapabilï să pue mica lor personalitate maï pre sus de orï-ce idee şi de orï-ce interes, dînşiï socot că o atingere ce li s'ar aduce este o adevărată calamitate publică.

Judecata burtăverzească este fenomenală. Indiviziï cu creeriï mărunţeï se aseamănă în gusturi, în aprecieri în raţionament. Luaţi pe cea d'intîiŭ secătură pretenţioasă şi puneţi-o în faţa întîmplărilor zilnice. Secătura a fost trădată în amor; eï bine, femeile sînt nişte mizerabile care ar trebui desfiinţate. Omenirea nu va fi fericită de cît cînd n'ar maï fi femeï.

Un profesor ardelean a făcut secătureï un neajuns: zi'ï transilvănean şi lasă'l. Bine a zis cine a zis: să luăm Transilvania, dar fără transilvănenï.

Un ziar oare care a dat atenţiune secătureï şi a sfichiuit-o: gazetariï noştri sînt nişte lichele, oamenï carï se vînd pe o sută de leï, şi cele-l'alte şi cele-l'alte.

Cu asemenea ipochimene nu poţi discuta, fiind că acestor oamenï nu le poţi face onoarea unor răspunsurï delicate, şi nicï nu'ţi convine să te puï la nivelul lor pe un tărîm de insulte care ...ătează.

Dar uniï cu gusturile subţirï ar voi să avem o presă ca în străinătate tot atît de valoroasă din punctul de vedere intelectual şi tot atît de influentă. Cine sînt aceştï rafinaţi? De sigur că nu sînt oamenï întregï. Apoï cu putinţă ar fi să avem de toate ca în Orient şi numaï presă ca în occident?

Nimic maï mult de cît presa nu este, nu poate fi icoana credincioasă a societăţeï. Presa este aşa cum sînt moravurile publice, cum este educaţia naţională, cum este clasa dirigentă şi cum sînt partidele politice. Presa nu poate fi nicï maï bună nicï maï rea, nicï maï cultă nicï maï morală; ea în condiţiile în care se găseşte satisface trebuinţele publice: maï inferioară ar fi despreţuită; maï bună n'ar fi înţeleasă.

Dar ni se vorbeşte de presa din străinătate. Serios? Presa din străinătate ni se dă ca model şi pentru ce? Ca model de cultură? Se poate, nu tăgăduim că presa noastră este inferioară preseï occidentale. Orï poate presa aceasta ni se dă ca model de moralitate? Aci maï încet. In ceea-ce priveşte moralitatea, orï-ce ar zice D-nul Miclescu, eŭ încă respect pe ziaristul care pentru o sută de leï scrie în contra convingerilor sale, dar nicï odată nu voiŭ înceta să despreţuesc pe marele gazetar apusean care se respectă atît de mult încît nu se înjoseşte a săvîrşi un şantagiŭ decît pentru minimum o sută de miï de leï.

Şi, maï la urmă, din care clasă socială şi din care breaslă nu răsar criminaliï şi anti-socialiï? Hoţiï, asasinï, imoralï aŭ dat toate ocupaţiunile. Pe banca infamieï aŭ stat şi miniştri, şi generalï, şi marï aristocraţi, şi deputaţi, şi medicï, şi avocaţi, şi preoţi, şi femeï, şi meseriaşï, şi artiştï şi de toate.

Prin urmare ce ne tot cîntă, D-nul Miclescu şi alţiï ca Dumnealuï?

A vorbi fleacuri ïe uşor, dar a pătrunde o situaţie şi a lămuri o chestie ïe ceva maï greŭ. Dacă partidele politice doresc să moralizeze şi să înalţe presa bine-voiască a o ajuta. Să nu maï fie tratat ziaristul ca un împiegat ordinar, să nu maï fie recrutaţi gazetariï, cu intenţie, din straturile cele maï nevoiaşe, pentru ca pretenţiile lor să fie maï modeste. Aducă-se uşurărï preseï, facă partidele sacrificiï pentru întreţinerea ziarelor lor, facă ca oameniï de talent să rămîie strînşi legaţi de gazetă şi numaï atuncïa să stăm de vorbă.

Pînă atuncïa să nu maï facem vorbă de clacă.

Const. C. Bacalbaşa.

SATIRA ZILEI

PLECAREA

De alaltăierï Bucureştiï aŭ luat o aparenţă nouă: deputaţiï şi senatoriï aŭ plecat pe la vetrele lor.

O adevărată panică a coprins capitala. La birtul Mitică Georgescu şi Nae Sterescu aŭ rămas pe ziua de ierï cincï porţiï de rasoale nemîncate. O damă de la Creţulescu, locuind la etajul de jos, s'a aruncat aseară pe fereastră în braţele unuï telegrafist.

La hotelul Union treï mansarde aŭ rămas libere iar antreprenorul a dat drumul la două chelneriţe dintre cele maï frumoase.

Circul Sidoli a hotărît să plece din Capitală, iar pe zidurile maï multor case din dosul Teatruluï citim *Desfacere totală*.

Vacanţiile parlamentare aŭ agravat criza, care, pînă acuma, ïerea numaï economică, dar care a devenit şi nervoasă cuprinzînd sexul frumos.

Birjariï nu prea sînt dezolaţï, pentru cuvîntul că ceï maï mulţï reprezentanţï aï naţiuneï aveaŭ obiceiul să meargă la Şosea cu tramcarul; în schimb sînt inconsolabilï văxuitoriï din colţul strădeï Academieï, unde se opreaŭ regulat D-niï senatorï ca să'şï maï dea niţel lustru.

Vax.

Din tabăra liberală

Intoarcerea D-luï Stătescu. — Grupurile staŭ faţă 'n faţă. — Doctrinariï

Orï cît de mult s'a vorbit despre neînţelegerile din partidul liberal şi în special despre nemulţumirile D-luï N. Fleva, orï cît de banale aŭ devenit aceste lucrurï, totuşi credem interesant a releva următoarele amănunte ce ni s'aŭ comunicat din partea unuï membru foarte activ al clubuluï liberal, în poziţie de a şti toate intrigile ce se ţes în culisele partiduluï.

Intoarcerea D-luï Stătescu

Deşi majoritatea liberalilor pare a nu aştepta nimic noŭ de la întoarcerea în ţară a D-luï Eugen Stătescu, totuşi sînt uniï carï speră, că D-sa ar putea să risipească neîncrederea cea mare ce domneşte în partid. Căcï lucrurile aŭ ajuns atît de departe, în cît a dispărut aproape orï-ce încredere între tovarăşiï de luptă. Solidaritatea de odinioară, entuziasmul tinerilor, aŭ fost înlocuite prin o disciplină intolerantă.

Mulţi aşteaptă decï, după cum am zis, de la D. Stătescu restabilirea statuluï quo ante.

Grupurile staŭ faţă 'n faţă

Tineriï carï se grupează acum împrejurul Gazeteï Poporuluï *poartă o luptă violentă, între culise, cu ceï bătrînï, cu ceï de la* Voinţa Naţională, *cu Fleva, P. Grădişteanu şi alţiï.*

Dar nicï în sînul acestuï grup nu domneşte o armonie deplină; uniï ar recunoaşte pe D. Palladi de şef, ïar alţiï, dintre ceï maï instruiţi şi cu temperament de luptă, ar vedea bucuros în fruntea lor pe D. Al. Djuvara.

D. Palladi, însă, gelos de buna reputaţie a D-luï Al. Djuvara, profită de toate ocaziunile pentru a'l prezinta cel puţin ca pe un protejat *al D-sale, crezînd că ast-fel îï va micşora simpatiile de care se bucură. Şi asta o ştie bine D. Djuvara, de aceea D-sa rămîne deocamdată amicul intim şi confidentul D-luï N. Fleva.*

Doctrinariï

Pe de altă parte, doctrinariï partiduluï, liberaliï ceï maï cu greutate, accesibilï ideilor maï înaintate, se grupează cu hotărîrea de a începe o campanie de ideï. Aceştia aŭ în fruntea lor pe D-niï Em. Costinescu şi Em. M. Porumbaru.

Precum am anunţat, eï aŭ închiriat pe termen de cincï anï ziarul Romînul. *Prin acest organ vor căuta să se afirme şi să reînvieze liberalizmul, atît de compromis de cît-va timp.*

Putem să afirmăm cu siguranţă, că grupul de la Romînul *va începe în curînd o campanie hotărîtă în favoarea reformeï legeï electorale, pe temeiul ideeï colegiuluï unic.*

Grupul va maï agita şi reforma impozitelor, precum şi cîte-va reforme sociale, toate bazate pe programul de la Iaşi din 1893.

Sphynx.

Chestia palanţelor

Pe lîngă toate numeroasele şi arzătoarele chestiï la ordinea zileï, cum sînt, de pildă: legea minelor, ouăle roşiï, numărul de paştï al *Adevĕruluï Ilustrat*, melciï Academieï, etc.— confratele nostru *Liberalul Gălăţean* ne maï atrage atenţia asupra uneï nouï chestiunï pe care o numeşte: *chestia palanţelor*.

Intr'un articol, care nu ştiŭ de ce s'o fi numind de *fond*, cînd el e de *cap* (de cap *de gazetă*, bine înţeles),— numitul *Liberal Gălăţean* ne spune că D-nul Carp, *«capabilul (!) ministru al comerţuluï* (ironia e a confratelui) a ordonat schimbarea *palanţelor* vechï, cu alte *palanţe, care aŭ calitatea de a nu fi cituşi de puţin practice*.

Şi ştiţi cum *stă lucrul cu aceste palanţe?* Iată:

Dacă s'ar prezenta la ministrul de comerţ un oare-care industriaş orï antreprenor şi i-ar spune: Domnule ministru îţï daŭ 50 la sută, dă ordin ca să se vîndă tot transportul saŭ depozitul meŭ de haine!

Atuncï s'ar vedea un lucru caraghios, pentru aceï 50 la sută ministrul ar fi în stare ca să dea ordin ca în toată ţara să se desbrace sumanul şi iţariï pentru a nu se îmbrăca de cît hainele negustoruluï cu pricina, fie că s'ar potrivi, fie că nu acele haine.

Aşa stă lucrul şi cu palanţele.

Apoï să maï zică cine-va că nu stă prost lucrul cu *palanţele!* Maï prost de cît aşa n'ar putea sta nicï cu articolele *Liberaluluï Gălăţean!*

Rad.

REFORMA ELECTORALA

In programul de la Iaşi partidul naţional-liberal a înscris sufragiul universal ca un ideal depărtat. Dar în ciuda acestuï vot partidul n'a făcut nicï un act, n'a scris un singur rînd pentru atingerea idealuluï.

Această atitudine dovedeşte că programul n'a fost serios şi că partidul s'a hotărît ca, a doua zi chiar după întrunirea cea mare, să lase în desunetu din toată lucrarea săvîrşită.

Nu înţelegem pentru care scop s'a votat acest program dacă soarta luï nu trebuia să fie maï bună. Majoritatea grupăreï saŭ, maï bine zis, cercurile conducătoare n'aŭ fost nicï o-dată pasionate pentru lucrarea de la Iaşi, credinţele statuluï-major aŭ rămas tot cele vechï şi interesele de clasă aŭ fost maï puternice de cît concesiile făcute elementelor înaintate din partid.

Insă evenimentele s'aŭ însărcinat a convinge pe liberalï cum că actualul regim electoral nu poate avea o prea îndelungată viaţă.

Acuma în partidul liberal s'a format un curent puternic în favoarea colegiuluï unic dacă nu în favoarea sufragiuluï universal. Ideile luï C. A. Rosetti, care acum 10 anï aŭ fost tratate cu dispreţ, cîştigă teren tot maï mult şi nu ïe liberal conştient care să nu ceară, cu perzistenţă, schimbarea legeï electorale.

Ştim bine că liberaliï n'aŭ să treacă nicï odată de la regimul strîmt şi cenzitar la votul larg şi obştesc, în tot cazul dînşiï aŭ fost învinşi de evidenţă şi nevoiţï sînt ca să dea dreptate acelora carï susţin cum că averea nu este o garanţie suficientă de independenţă.

La viitoarele alegerï liberaliï vor fi nevoiţï să făgăduiască revizuirea sistemuluï electoral dacă nu voesc să aibă în contra lor, pe lîngă actualiï guvernanţï, şi pe toţï democraţiï.

Cîţï-va tinerï liberalï aŭ făcut un act de mare îndrăzneală cerînd colegiul unic şi îndrăzneala lor nu poate merge maï departe, căcï graniţele sufragiuluï universal le sînt interzise sub pedeapsa de a fi excomunicaţï.

Dar politicianizmul nu se va lăsa bătut nicï în apropiata campanie electorală, el va face o ultimă sforţare şi nu va capitula de cît după ce partidul va fi biruit şi în noile alegerï.

Numaï în urmă curentul democratic va putea predomina.

Dragoş.

INSTANTANEE

D. MICESCU

Deputat al colegiuluï II de Prahova, actualmente domiciliat la Piteştï, unde a fost permutat în calitate de institutor şi după a sa cerere.

D. Micescu s'a ales, în ultimele vremurï, în contra tuturor presiunilor guvernamentale. Pe cînd un Sturza, un Stătescu, un Fleva pătrundeaŭ în parlament cu greutăţï imeuse, Micescu se alegea, în tot-d'a-una, cu mîinile în şoldurï şi desfidea toate ingerinţele.

Căror calităţï, căror merite, căror lupte şi-o fi datorind D-sa această imensă şi trainică popularitate, nimenea nu ştie. Nicï orator, nicï scriitor, nicï bărbat de stat, nicï bogătaş; cu toate acestea, dacă politica n'ar avea obligaţiile eï de pradă, D. Micescu Dimitrie ar izbuti cu unanimităţï.

Este foarte frumos să te bucurï de toată încrederea concetăţenilor tăï, dar cînd această încredere oarbă nu e legitimată prin nicï un merit personal, aproape să te lipseştï de dînsa.

De alt-fel deputatul de Prahova este un om tăcut, tihnit, nu face supărare nimănuia, nu plictiseşte guvernul, îşï vede de treabă şi de popularitate.

La Ploeştï este în elementul săŭ. Liberal statornic, urmează pe D. Stanian fără a şicana pe D. Grigorescu.

Stă bine cu toată lumea pentru ca toată lumea să stea bine cu D-sa.

Ţipirig.

MANIFESTAŢIUNEA DE 1-iŭ MAIŬ

Anul acesta, ca şi în aniï trecuţï, lumea muncitoare va sărbători sărbătoarea munceï, — în ziua de 1-iŭ Maiŭ st. n. Cum însă această sărbătoare are şi caracterul uneï manifestaţiunï internaţionale a proletariatuluï, congresul de la Zurich a hotărît ca *unde este posibil* şi lucrul să înceteze în această zi.

Anul acesta ziua de 1-iŭ Maiŭ (st. n.) căzînd într'o Miercurï, ea va fi întovărăşită în unele părţï şi de încetarea lucruluï.

Acest lucru însă nu se va întîmpla de cît numaï în anume ţărï. In altele şi în cele maï multe—totul se va reduce la întrunirï monstre, ţinute în deosebite cartiere ale oraşelor.

Unde va înceta lucrul

In primul punct este Austria, unde manifestaţiunile muncitoare sînt grandioase. In această zi—în Viena de pildă — o sută de miï de muncitorï cel puţin, cu florï roşiï la piept şi cu steagurile societăţilor şi breslele lor, vor merge să manifesteze în mod pacinic la Prater—grădina populară a Vieneï.

Austriaciï aŭ fost aceïa carï maï ales aŭ insistat la congresul de la Zurich pentru ca ziua de 1-iŭ Maiŭ să fie însoţită *numaï de cît* de încetarea lucruluï.

Acelaşi lucru se va întîmpla şi în Belgia, unde grevele parţiale sînt foarte numeroase şi unde se aşteaptă proclamarea greveï generale, în urma votăreï de către parlament a uneï legï electorale din cele maï reacţionare.

Unde lucrul nu va înceta

In primul punct e Germania. Partidul socialist german a pătimit mult în urma zileï de 1-iŭ Maiŭ. O mulţime de lucrătorï aŭ fost daţï afară în urma refuzuluï de a nu părăsi lucrul şi partidul crede că pentru o simplă manifestaţiune sînt prea multe jertfe.

Sărbătoarea munceï în Germania dar, va fi sărbătorită prin întrunirï publice care se vor face în seara zileï de 1-iŭ Maiŭ (19 Aprilie st. v.)

In Franţa

In Franţa manifestaţiunile pe strade fiind oprite ziua de 1-iŭ Maiŭ se va sărbători foarte probabil tot prin întrunirï publice, făcute în toate oraşele Franţeï unde sînt forţe socialiste suficiente. Probabil se vor face încercărï de manifestaţiune în Paris şi în centrurile marï industriale, dar ele nu vor putea fi reuşite din cauză că în faţa armateï mulţimea va trebui să se răspîndească.

In Romînia

Consiliul general al partiduluï social-democrat romîn a luat hotărîrea să scindeze în două această sărbătoare. In ziua 1 Maiŭ st. n. (19 Aprilie st. v.) se vor face întrunirï marï pretutindenï unde este posibil. Aşa, se vor ţine întrunirï la Bucureştï, la Iaşi, la Galaţi, la Ploeştï, probabil şi la Craiova.

In ziua de Duminică 16 Aprilie se vor face manifestaţiunile publice. — Ele vor avea acelaşi caracter de manifestaţiune şi de sărbătoare.

In special în Capitală, manifestaţiunea promite să fie grandioasă. Se presupune că cel puţin zece miï de muncitorï vor lua parte la această manifestaţiune, care va porni din Cişmigiŭ cu muzica în cap, cu toate steagurile şi insignele societăţilor alipite la partid cu toate pancartele.— Ea va parcurge principalele strade şi va merge ca şi anul trecut la grădina Băicoianu din dealul Filaretuluï. — Localul însă nu este hotărît încă.

In alte ţărï

In Anglia probabil manifestaţiunea se va face în ziua de Duminica următoare după 1-iŭ Maiŭ.—In Italia reacţiunea sanguinaruluï Crispi nu va permite manifestaţiunï pe strade. Totul se va reduce la întrunirï publice. — Probabil acelaşi lucru se va întîmpla în Spania şi în ţările de jos.

Reporter.

RECEPŢIUNEA D-LUI V. BABEŞ

Discursul de recepţiune în Academie. — Microbiï şi apărarea contra lor. — Aclimatizarea. — Imunitatea. — Seroterapia

D. profesor V. Babeş, ilustrul nostru bacteriolog, a fost ales, după cum se ştie, ca să umple golul pe care savantul naturalist Cobîlcescu îl lăsase în sînul Academieï. Vinerï, D. Babeş şi-a ţinut discursul săŭ de recepţiune.

După ce a făcut biografia neuïtatuluï Cobîlcescu, prin o apropiere ingenioasă de ideï a arătat cum ştiinţele naturale, al căror apostol a fost decedatul academician, constituesc leagănul ştiinţelor bacteriologice, cum această ştiinţă s'a dezvoltat luată din mîna naturaliştilor,—şi ajunsă în domeniul cercetărilor celebruluï Pasteur, ea pune în evidenţă lumeï macroscopice o altă lume neştiută, invizibilă, — imperiul vast al microbilor.

Microbiï şi apărarea contra lor

După introducerea prin care de la ştiinţele naturale anorganice oratorul trece la ştiinţele naturale organice şi ast-fel la bacteriologie, D-sa arată rolul fatal al microbilor în determinarea boalelor infecţioase, precum şi origina aparatelor de apărare ale organizmuluï în contra lor, adică *tendinţa progresivă în dezvoltarea protoplazmeï viï şi lupta de exiztenţă a organizmelor în contra influenţelor vătămătoare ale lumeï externe.*

Savantul orator arată origina microbilor din epocï geologice foarte depărtate, arătînd că dezvoltarea şi perfecţionarea armelor de apărare ale organizmuluï contra microbilor s'a făcut treptat cu dezvoltarea lumeï organice şi această vechime a microbilor o probează chiar simplicitatea organizăriï lor, puţinele exigenţe şi locul inferior ce ocupă în şirul filogenetic al organizmelor.

Aclimatizarea

Intre proprietăţile cele maï preţioase în lupta noastră contra acestor microorganizme vătămătoare este *aclimatizarea* prin care generaţiunile viitoare devin refractare contra boalelor care aŭ decimat pe strămoşiï lor. Este vorba de o modificare treptată a terenuluï care poate fi priincios microbuluï pînă ce în urmă acesta devine aproape inofensiv pentru aceeaşï familie de oamenï. Acest fapt D. Babeş l'a produs experimentat la animale de laborator chiar cu difteria.

Imunitatea

Academicianul se întinde apoï asupra *imunităţiï*. Aceasta depinde de *higiena* externă şi de *rezistenţa naturală şi dobîndită* a organizmuluï nostru. In general imunitatea o împarte în *generală* şi *specifică* contra uneï boli oare-care.

Oratorul face istoricul scurt al vaccinaţiuneï şi al descoperirilor ce aŭ rezultat din lucrările luï Pasteur.

D-nul Babeş încă în anul 1889 şi-a pus întrebarea, dacă prin vaccinare nu se produc oare substanţe nouă, care ar fi capabile să neutralizeze acţiunea toxică a microbuluï? Şi prin nişte experimente ingenioase a ajuns la convingerea, că sîngele animalelor vaccinate prin diferite metoade contra uneï boale specifice cîştigă în corpul aceluï animal proprietăţï vaccinatoare contra aceleï boale. Aceste rezultate le-a obţinut în contra turbăriï şi a practicat cu succes splendid vaccinarea cu sînge imun la oameniï muşcaţï teribil de lupï turbaţï.

Seroterapia

Prin această descoperire D-nul Babeş a dat o direcţiune cu totul nouă vaccinaţiunilor, aşa că savanţiï lumeï aŭ căutat în urmă şi aŭ găsit că partea lichidă a sîngeluï, „serul", este cea vaccinantă şi ast-fel profesorul german Behring a proclamat „seroterapia", care de alt-fel nu este alt-ceva decît perfecţionarea „ematoterapieï" luï Babeş, ceea-ce academia de medicină din Paris a şi recunoscut.

Profesorul Babeş prin poziţiunea luï nu putea perfecţiona şi generaliza descoperirea luï, nedispunînd de alt serviciŭ terapeutic de boale infecţioase afară de cel contra turbăriï. Dar această boală deşi infecţioasă diferă prin caracterul eï de cele-l'alte boale infecţioase acute, care împrejurare explică pentru ce descoperirea luï Babeş s'a perfecţionat în mîinile luï Behring şi Roux.

D-nul profesor Babeş în discursul săŭ expune seroterapia în tetanos şi difteria în special şi rolul celulelor în seroterapie în general. Explică şi interpretează teoria luï Metschnikoff asupra lupteï celulelor în contra microbilor, precum şi acţiunea produselor chimice provocate în corp prin vaccinarea antitoxinelor neutralizante care imprimă caracterul seruluï terapeutic. Dar deşi antitoxinele sînt produse chimice, ele nu s'aŭ putut obţine în ultima lor expresiune avînd tot de odată şi acţiune fiziologică analoagă cu substanţele vaccinante de azï.

Savantul academician termină discursul săŭ zicînd că chimia nu poate fi încă stăpînă peste rezultatele experimentelor bacteriologice şi că stăm încă în faţa unor probleme greŭ de rezolvat.

Alta.

CRONICA JUDICIARA

CUM JURĂ MILIONARII

In ziua de 20 Martie trecut înaintea tribunaluluĭ Ilfov secţia I, se înfăţişează procesul civil dintre avocatul N. M. C. şi clientul An... Nic..., mare proprietar atît în Ilfov cît şi în Ialomiţa, pentru plata de onorariŭ.

Intre părţĭ nefiind nicĭ un înscris, reclamantul face interogatoriŭ pîrîtuluĭ Nicolescu:

Intrebare: Insărcinataĭ pe avocatul N. M. C. ca să meargă la Buzăŭ spre a'ţĭ cumpăra moşia Bat... din Ialomiţa, încredinţîndu'ĭ 10,000 de francĭ pentru arvună?

Răspuns: Da, D-le preşedinte, însă această însărcinare a fost benevolă, căcĭ avocatul N. M. C., tot se ducea la Călăraşĭ pentru interesele sale.

La observarea făcută de preşedinte dacă pentru a merge la Călăraşĭ drumul este maĭ *drept* prin Buzăŭ, cu toată ilaritatea produsă publiculuĭ această observare, vorba ţiganuluĭ care fiind surprins călare a răspuns că calul l'a furat pe el, milionarul Nic... nu s'a roşit să afirmă prin jurămînt—că *drumul din Bucureştĭ este maĭ scurt prin Buzăŭ a merge la Călăraşĭ.*

Se înţelege că în urma aceluĭ jurămînt, avocatul N. M. C. a fost condamnat la 30 de leĭ cheltuelĭ, pentru că n'a putut dovedi contrariul.

Chiţibuş.

ZEFLEMELE

Citim în Naţionalul:

Regimentul de roşiorĭ a făcut un marş pînă la Măgurele. Regimentul avea în capul săŭ pe A. S. R Prinţesa Maria *care purta un corsagiu cu brandenburgurĭ şi pe prinţul Ferdinand.*

Socotim că prinţesa trebue să fi căzut de oboseală.

Zdup.

UNUI INCORECT

Revizorul şcolar de Argeş atins, se vede, în amorul săŭ propriŭ ca şi în onoarea de familist fiind-că i-am dat la iveală incorectitudinile'ĭ josnice, a găsit de cuviinţă *să se apere* prin foaĭa necunoscută a necunoscutuluĭ Jerebie. Şi, pentru ca să nu se creadă cum că proza şi atacurile debitate în ea ar fi venite de la D-sa onorabilul în chestie a găsit de cuviinţă să subiscălească *Un argeşean,* crezînd că, mistificînd lucrurile, ar reuşi să prostească lumea...

Apăĭ bată-te să tebată, onorabile! Dacă D-ta eştĭ prost, crezĭ că toată lumea'ĭ proastă? Dacă aĭ reuşit să prosteştĭ pe cel ce ţi-a primit proza, apăĭ socoţĭ că prostia matale are măcar atîta şic încît să ne provoace rîsul?

Noĭ, din parte-ne, te-am sfătui să'ţĭ cauţĭ de şcoală şi să'ţĭ îndeplineştĭ datoria pe care legea şcolară ţi-o impune, dacă nu doreştĭ să ridicăm perdeaua.

Un piteştean.

Pentru conformitate **Mision.**

NB.—Fiĭ corect, D-le Chiţescu, orĭ de nu—te dăm pe mîna corectoruluĭ nostru ca să te corecteze.

M.

Ştirĭ Mărunte

* Vinerĭ noaptea, la Bechet, Dunărea şi Jiul aŭ debordat peste malurĭ înecînd pînă ierĭ 4000 pogoane de grîŭ ale arendaşuluĭ şi 1000 pogoane ogoare ale locuitorilor din Bechet. Partea Dunăriĭ din sus de şoseaua portuluĭ, spre apus, a debordat. Pînă acum 33 hectare de semănăturĭ de toamnă aŭ fost inundate.

* Sîmbătă seara s'a terminat concursul de referendarĭ cl. III de la înalta curte de conturĭ. Aŭ reuşit D-niĭ Cocorescu, Mihăilescu şi Luchidi.

* D. Grigore N Cernescu a fost numit secretar general al universităţiĭ din Capitală în locul decedatuluĭ Niculescu.

* Primar al oraşuluĭ Piteştĭ a fost ales D. deputat I. P. Comăneanu.

* Curţile şi tribunalele din ţară vor lua vacanţe Joĭ seara.

* D. Ghermani va prezinta un proiect de lege prin care comunele şi judeţele vor putea contracta împrumuturĭ, pe care să le plătească în timp de 30 anĭ prin amortizare.

* Comitetul pentru ajutorul victimelor este sub preşedinţa Mitropolituluĭ Primat, spre a aviza la modul de venire în ajutor al celor carĭ vor avea a suferi în urma inundaţiilor provenite din ultimele revărsărĭ de rîurĭ.

* Planul nouăĭ gărĭ din Rîmnicu Sărat este terminat, şi lucrările vor începe chiar în vara aceasta.

* Clubul ofiţerilor de rezervă va da la 17 Aprilie, un mare bal în sala Teatruluĭ Naţional, sub patronagiul regineĭ. Obiectele pentru cotilion s'aŭ comandat la Paris şi fie-care vizitator va primi un cadoŭ.

* La finele luneĭ va apare un album cu totul original de Jiquidi, intitulat: *Facultatea de medicină în caricatură,* tipărit în culorĭ şi pe hîrtie fină. Tiragiul e limitat şi amatoriĭ pot subscrie de pe acum la casierul de la *L'Indépendance Roumaine.* Preţul unuĭ exemplar 10 leĭ.

* La 11 Aprilie se trage irevocabil loteria de tablourĭ a D-luĭ Jiquidi. Sînt rugaţĭ pentru ultima oară D-niĭ carĭ s'aŭ oferit a plasa bilete şi nu le-aŭ trecut, să bine-voiască a înapoia biletele pe adresa: Librăria Muller.

CRONICA

Insemnătatea preseĭ

Maĭ ales aşa spre vară,—nu ştiŭ de ce,—dar numaĭ ce te pomeneştĭ că ziarele independente, comerciale şi agricole, *hop* iar cu soluţiĭ despre «însemnătatea presiĭ în orĭ-ce stat şi cu deosebire în ţara noastră».

E netăgăduit de nimenĭ că cel maĭ *necesar mijloc* pentru cultura unuĭ popor, e presa...

De atîtea orĭ s'a spus şi se repetă acest... neadevăr. Şi în totdeauna aceĭ carĭ îl enunţă şi reenunţă sînt ceĭ dintîiŭ carĭ cu *articolele* lor se grăbesc să dovedească lămurit că, dimpotrivă, cel maĭ *necesar mijloc* pentru cultura unuĭ popor ar fi să'l maĭ slăbească cu soluţiile.

In Franţa, Elveţia, etc. ziarul e ceva indispensabil. In această privinţă noĭ însă stăm destul de răŭ.

Nicĭ asta nu'ĭ adevărat. In Franţa, Elveţia, etc. nu este indispensabil ziarul, ci e indispensabil ca ziarul să spună ceva cititoruluĭ, şi în *această* privinţă stăm în adevăr destul de răŭ, dovadă articolele periodice despre *însemnătatea preseĭ* şi altele.

La noĭ cea maĭ mare plagă de care sufere presa e *subvenţiunea.*

Alt neadevăr. *Subvenţiunea* nu este o plagă pentru *presă,* ci e o plagă pentru *cititorĭ,* căcĭ ea sporeşte presa inutilă şi articolele spanachidiforme.

Ziariştiĭ romînĭ fac sacrificiĭ enorme, punîndu'şĭ în serviciul ziaristiceĭ nu numaĭ mintea, ci chiar şi punga..

Asta... s'o vedem întru cît priveşte pe cel ce-o spune. In adevăr, ziarul comercial, agricol şi hebdomadar din care spicuim aforismele astea, se pare că se redactează maĭ mult cu punga decît cu mintea.

Orĭ-cum însă, e păcat să sacrifice omul ce are maĭ preţios, numaĭ aşa pentru pofta de-a vorbi şi el despre «însemnătatea preseĭ romîne».

Fritz.

ECOURI DIN STRAINATATE

I Maiŭ. — Contele Wurmbrand, ministru de comerţ al Austrieĭ, a trimis tutulor autorităţilor, precum şi camerelor de comerţ un ordin circular prin care le invită ca să oprească tutulor muncitorilor serbarea zileĭ de 1 Maiŭ. Muncitoriĭ carĭ ar contraveni acestuĭ ucaz scandalos, vor fi pedepsiţĭ.

***

Clerul austriac şi antisemitizmul.— Conferinţa episcopilor catolicĭ din Austria s'a închis Sîmbătă. Se crede că episcopiĭ renunţă de o cam dată la ideia de a redacta o declaraţie în contra antisemitizmuluĭ; toţĭ sînt convinşĭ, însă, că Vaticanul a dat ordin ca cestiunea antisemitizmuluĭ să se rezolve prin clerul înalt şi inferior. De aceea se crede, că preoţiĭ carĭ sînt angajaţĭ în agitaţiunile antisemite, aŭ fost îndrumaţĭ să se maĭ astîmpere.

***

Atentatul din Budapesta. — De cîte-va zile presa, poliţia şi cercurile politice din Budapesta nu se ocupă de cît numaĭ de ziaristul Szeles, care a azvîrlit o bombă asupra statuieĭ generaluluĭ Hentzi. Autorul atentatuluĭ se află în Budapesta, zilnic este intervievat de cîţĭ-va gazeterĭ amicĭ aĭ săĭ şi totuşĭ poliţia nu l'a putut prinde pînă acum. Toată lumea rîde de neputinţa poliţieĭ. Deputaţiĭ ungurĭ aŭ deschis o colectă pentru familia ziaristuluĭ Szeles; pînă acum s'aŭ adunat deja vr'o 300 florinĭ.

Tîrgul cerealelor

Viena 27 Martie 1895.

Raportul ministeruluĭ de agricultură, care semnalează primejdiĭ pentru semănăturĭ din cauza ploilor abondente şi a inundaţiilor, a produs oareşĭ-care îngrijirĭ vînzătorilor în gol, ast-fel că vînzările efectuate pe la sfîrşitul săptămîneĭ trecute aŭ dat loc la rescumpărărĭ întinse, din care toate soiurile de grîne aŭ profitat maĭ cu seamă secara care după zisul raport ar fi compromisă pînă la 50 la sută. In consecinţă preţurile s'aŭ urcat pe toată linia.

Semnalăm cursurile de azĭ:

Grîul de Maiŭ-Iunie. . .	fl.	7 01
Cel de toamnă.	„	7.36
Ovăzul de primăvară . .	„	6.68
Secara de Maiŭ-Iunie . .	„	6.25
„ „ toamnă . . .	„	6.48
Porumbul de Maiŭ . . .	„	6.22
Colza de Septembre. . .	„	11.10

Brăila, 23—24 Martie 1895.

Grîŭ 9700 hect.	55—59 libre	7.50—10.80		leĭ
Cinquan 30 „	0/0 k.	„	10.80	„
Orzoaică 600 „	0/0 k.	„	9 65	„

Cereale aflate în depozit: Pe apă: Grîŭ 46000, porumb 33800, orz 2600. Pe uscat: Grîŭ 18000 secara 13000, porumb 22000, orz 23000, ovăz 8500, rapiţă sălb. 9000.

Italienii în Africa

MASSAUA, 26 Martie. — Generaluluĭ Baratieri continuă a i se face la Aduah o primire solemnă. Clerul şi numeroşĭ şefĭ s'aŭ supus.

Din Makale se semnalează o mică luptă, unde bandele luĭ Agonafari aŭ bătut trupele ras-uluĭ Mangaşa.

Generalul Baratieri va vizita la întoarcerea sa regiunea Beesa pentru a îndeplini o dorinţă exprimată de populaţie.

Oraşul Kanaia e liniştit.

INFORMAŢIUNI

Situaţia conservatorilor e cu totul perdută în Vlaşca.

La început se credea că prin numirea D-luĭ Vlahuţi ca prefect, să se împace maĭ mulţĭ conservatorĭ, dar guvernul s'a înşelat.

E probabil că după alegerĭ D. Vlahuţi va fi maĭ'it.

D. Lupu Costache, prefectul din Rîmnicul Sărat, este transferat în aceeaşĭ calitate la Bacăŭ.

D. L. Costache se va duce la noul săŭ post după sărbătorĭ.

Direcţia căilor ferate a trimis personalul necesar, spre a lua toate măsurile pentru a evita întreruperea linieĭ Paşcanĭ-Lespezĭ, care e foarte deteriorată din cauza ultimelor inundaţiĭ.

Circulaţia pe această linie se face cu mare dificultate.

O fugă foarte romantică s'a întîmplat Sîmbătă seară în aleea Carmen Sylva. Un Domn locotenent T. a vroit să fugă cu D-na A. din Brăila. Servitoriĭ D-neĭ A. împotrivindu-se la această fugă, locotenentul a plecat la cazarmă şi după cîte-va minute s'a întors cu patru soldaţĭ.

In timpul lupteĭ soldaţilor cu servitoriĭ, locotenentul a fugit cu D-na A.

Poliţia şi comandamentul pieţeĭ cercetează această picantă afacere în cel maĭ mare secret.

Trenul No. 18 de la Burdujenĭ a sosit ierĭ în Bucureştĭ cu o întîrziere de 2 minute din cauza deraereĭ unuĭ tren de marfă în gara Gugeştĭ.

Tot ast-fel şi acceleratul din Iaşĭ, din aceeaşĭ cauză, a sosit cu o întîrziere de o oră şi jumătate.

Locotenentul colonel Baldovici va fi înaintat colonel şi numit comandantul regimentuluĭ 2 roşiorĭ din Botoşanĭ, al căruĭ comandant este şi actualmente.

Acest regiment va rămîne în aceeaşĭ garnizoană.

Sîntem informaţĭ, că eminentul nostru critic, D. Dobrogeanu-Gherea, va lua în chirie, cu începere de la sf. Dumitru, restaurantul Cosma din strada Regală.

In ziua de 16 Martie fiind un concurs la prefectura din Brăila pentru un post de copist, a reuşit D. Nae A. Vasilescu, şi a şi fost recomandat pentru numire. Duminică, 19 Martie, fiind o întrunire social-democratică la Brăila, D. N. A. Vasilescu s'a dus din curiozitate pe acolo. Atîta a fost de ajuns pentru-ca prefectul Brăileĭ să-ĭ anuleze numirea...

Strajnic şi... ridicol paznic al cetăţiĭ conservatoare, Domnu Rachtivanu ăsta!

Duminică seară, D. Ilie Ighel, student şi reporter la Constituţionalul, *urma să'şĭ dezvolte conferinţa sa asupra* Boalelor veacului, *la* Ateneŭ.

Un mare număr de studenţĭ, însă, l'aŭ fluerat şi l'aŭ huiduit în momentul cînd a apărut la tribună, aşa în cît în cele din urmă D-sa a fost nevoit să renunţe la conferinţă.

Motivul acestor manifestaţiĭ ostile este o dare de seamă făcută de D. Ighel asupra serbăriĭ de inaugurare a fondaţiuneĭ universitare Carol I.

Societatea corpuluĭ didactic ne încunoştiinţează că al XII congres didactic se va ţine în anul acesta la Brăila în zilele de 5, 6 şi 7 Aprilie.

Cestiunile puse în discuţie sînt:

a) Programa analitică alcătuită pe baza rezoluţiunilor congresuluĭ de la Ploeştĭ, de către comisiunea aleasă în acel congres.

b) Necesitatea înfiinţăriĭ uneĭ clase de tranziţie între cursul primar şi cel secundar.

S'aŭ expulzat din ţară Max Lazarovicĭ şi Manea Zeiman din Bacăŭ şi Agop Kiracos din Brăila.

D-niĭ Al. Marghiloman şi generalul Lahovari aŭ plecat cu fulgerul de ierĭ dimineaţă la Paris.

Vinerĭ după amiazĭ o scenă barbară s'a petrecut pe peronul găreĭ de Nord.

Soldaţiĭ regimentuluĭ II de cetate urmaŭ să plece la Chitila. Unul din soldaţĭ a cumpărat două cornurĭ de la un franzelar şi pentru acest lucru aghiotantul Nicolau l'a bătut într'un mod oribil în faţa a o mulţime de pasagerĭ.

Erĭ dimineaţă s'a început instalarea lămpilor electrice pe calea Victorieĭ.

Conform contractuluĭ încheĭat de primărie cu compania de gaz, centrul Capitaleĭ va trebui să fie iluminat cu electricitate.

Dosarul alegerilor comunale din Bîrlad a sosit la ministerul de interne.

D. Catargiu va aştepta expirarea termenuluĭ regulamentar pentru contestaţiĭ şi apoĭ va valida aceste alegerĭ.

E probabil că D. Budu va fi ales primar.

Sesiunea Academieĭ Romîne, care trebuia să se închiză astăzĭ, se va prelungi cu 3 zile, din cauza că diferitele comisiunĭ nu 'şĭ-aŭ putut termina încă lucrările.

Generalul Pencovicĭ, membru în comisiunea dunăreană, se află în Bucureştĭ.

Se vorbeşte cu insistenţă în cercurile militare, că D. Pencovicĭ va fi în curînd numit comandant al corpuluĭ 3 de armată.

STIRI TELEGRAFICE

LEOBEN, 26 Martie. — O întrunire de 500 lucrătorĭ minerĭ a decis să participe la serbarea zileĭ de I-iŭ Maĭ la Paris.

PARIS, 26 Martie. — O notă *Havas* dezminte în mod categoric ştirea în privinţa demisiuneĭ ministruluĭ marineĭ, ştire reprodusă de ziare.

D. Felix Faure a rostit un discurs la inaugurarea şcoliĭ de tîmplărie *Boule* în faubourgul St. Antoine. Preşedintele a zis „Eŭ aparţiŭ prin naşterea mea lumiĭ muncitoare şi mă pretind a eĭ. (Aplauze viĭ).

„Nu există un învăţămînt maĭ bun de dat tinerelor generaţiunĭ de cît de a le arăta cît de mult e onorată munca într'o democraţie ca a noastră." (Aplauze viĭ).

MADRID, 26 Martie. — Partidul autonomist cuban a publicat un manifest prin care protestează în mod energic în contra răscoaleĭ separatiste şi afirmă devotamentul săŭ Spanieĭ. Partidul oferă concursul săŭ guvernuluĭ pentru a reprima răscoala.

SIMONOSAKI, 26 Martie.—Rana luĭ Li-Hung-Ciang s'a vindecat; bandagiul s'a scos.

Comandantul şef al trupelor japoneze prinţul Komatsa va părăsi la 10 Aprilie Hieroşima pentru a merge să'şĭ stabilească cuartirul săŭ general pe teritoriul chinez.

SOFIA, 26 Martie. — Ziarele anunţă că în urma declaraţieĭ de supunere a studenţilor, guvernul a autorizat redeschiderea cursurilor şcoaleĭ de drept.

CRONICA TEATRALA

Minciunosul, *comedie în 5 acte de P. Corneille Trad. de D. N. Ţincu.*

Sîmbătă s'a dat pentru prima oară cunoscuta comedie a luĭ Corneille, *Minciunosul,* în traducerea D-luĭ Nicolae Ţincu.

Cînd a trecut peste o lucrare de artă şi în special peste o bucată dramatică treĭ sute de anĭ, de sigur că jocul actorilor face mult ca piesa să fie salvată. Aceste piese de abia se îndrăzneşte a se da pe scena *Comedieĭ franceze* şi a *Odeonuluĭ* din Paris. unde talente de prima ordine întineresc piesa şi o fac să poată fi gustată.

La noĭ, unde piesele luĭ Molière se joacă destul de binişor, nu s'a ştiut să se facă o distribuţie inteligentă a rolurilor, aşa că piesa a fost masacrată. Cu o altă distribuţie de sigur că această comedie, una din lucrările de altmintrelea mediocre ale luĭ Corneille, tot ar fi putut reuşi maĭ bine.

Nu s'a făcut aceasta şi noĭ o constatăm cu regret.

Traducerea D-luĭ Ţincu este bună şi versurile curg uşor.

Spectacolul s'a isprăvit cu drăgălaşa comedie a D-luĭ Polizu-Micşuneştĭ, *La 30 de anĭ,* care a avut atît succes legitim în această stagiune.

Ea a avut darul să ne descreţească frunţile şi să ne aducă pe buze rîsul, gonit de prima piesă.

Emil.

BULETIN ATMOSFERIC

Institutul meteorologic

Bucureştĭ, 8 Aprilie 1895, 12 ore ziua

Inălţimea barometrică la	0° 745.6
Temperatura aeruluĭ	17°.4
Vîntul calm	
Starea ceruluĭ puţin noros.	
Temperatura maximă de erĭ	19°
„ minimă de astăzĭ „ .	3°
Temperatura la noĭ a variat între „	21° şi—1°

Timpul frumos şi călduros continuă şi astăzĭ în toată ţara Noaptea de şi răcoare, totuşĭ a fost maĭ călduroasă de cît cea de erĭ. La Sinaia şi Tarcăŭ temperatura s'a coborît pînă la —1°.

Erĭ temperatura a trecut peste 16° în toată ţara, afară de Dobrogea şi partea muntoasă. La Giurgiŭ, T. Măgurele şi Corabia ea a ajuns la 21°.

Barometrul a scăzut continuŭ de erĭ, acum aproape staţionar. Dimineaţa rouă multă.

ŞTIRI TEATRALE

Teatrul Naţional. — La 6 Aprilie se va reprezenta în beneficiul D-neĭ Ar. Romanescu, piesa *Magda* (Heimat) de Hermann Sudermann, tradusă în romîneşte de D. prof. Virgiliu Popescu.

Această piesă este ultimul mare succes al Sareĭ Bernardt, la teatrul *Renaissance* (Paris).

***

Teatrul la Iaşĭ.—Incepînd cu zilele de Paştĭ, o trupă compusă din cîţĭ-va artiştĭ aĭ Teatruluĭ Naţional din Bucureştĭ, sub conducerea D-luĭ *Gr. Ventura* şi a D-neĭ *Vermont-Ventura,* cu concursul cîtor-va artiştĭ de frunte aĭ teatruluĭ din Iaşĭ, va da o serie de reprezentaţiĭ în capitala Moldoveĭ.

Repertoriul se compune din piesele: *Othelo, Phedra, Medeea, Electra, Cidul, Bolnavul închipuit, Emilia Galotti, Maria Stuart, Sapho, Magda (Heimath) Sfîrşitul Sodomeĭ, Cavaleria rusticană, Greva, Căsătoria în lumea mare, Traian şi Andrada.*

Prima reprezentaţie va fi la 2 Aprilie, cu *Traian şi Andrada.*

D-na Ar. Romanescu îşĭ va da şi D-sa concursul acestor reprezentaţiĭ.

***

Teatrul Naţional. — Sîmbătă, 8 Aprilie, se va da, în beneficiul D-nelor C. Gănescu, Ad. Langeais şi al D-luĭ I. Niculescu piesa *Milionul,* comedie originală în 4 acte de D. C. Mărculescu.

Duminică, 9 Aprilie, beneficiul D-luĭ C. I. Nottara, cu piesa *Vinovat!* (Schuldig), dramă în 3 acte de R. Voss.

FOIŢA ZIARULUI «ADEVERUL»

14

JULES MARY

Cine'ĭ Ucigaşul?

Partea I

Dreptul de a ucide

V

Ce se petrecuse?

El se duse în strada Daunon.

Margareta se aştepta la această vizită. Era pregătită.

Cu toate acestea cînd văzu pe Demarr intrînd, era să'ĭ vie răŭ.

Gerard era de faţă la această întrevedere.

Tînărul nu cunoştea pe advocat decît din reputaţie. Nu'l văzuse nicĭ odată în casă la tată-săŭ. Aflase despre generoasa luĭ intervenire şi despre trimiterea aceluĭ milion care putea să scape totul, dar fără să 'nţeleagă cum şi de ce acest străin se interesa, într'un mod atît de curios, de buna stare a caseĭ Beaupréault.

Margareta trebui să'l prezinte luĭ Demarr şi acesta, într'un avînt spontaneŭ de milă, întinse amîndouă mînile fiuluĭ aceleia pe care o iubea.

Gerard răspunse încet, şi cam fără voie, la această dovadă de prietenie.

— Cu toate acestea trebuĭ să mulţumească luĭ Demarr pentru cele ce făcuse.

Şi adause, puţin cam timid, dar împins de francheţa luĭ:

— Nu ştiam că eraţĭ prieten cu tata... maĭ ales prieten aşa de devotat... căcĭ trebue să fie cine-va maĭ mult de cît devotat pentru a da dovadă de o asemenea generozitate... de o asemenea dezinteresare...

Luĭ Demarr i se păru că în aceste puţine cuvinte era ca un fel de îndoială, un gînd ascuns poate.

In orĭ-ce caz, aceste cuvinte eraŭ aproape o întrebare.

Demarr şi Margareta schimbară o privire.

Ce se putea răspunde?

Trebuia oare să'ĭ spue dragostea lor de demult, atît de repede dezamăgită.

La ce? Putea el să înţeleagă?

Şi tăcură, lăsînd întrebarea fără răspuns.

Dar Margareta, al căreĭ suflet foarte surexcitat avea la fie-care moment prevederĭ de viitor, Margareta se gîndea:

— Ceea ce nu întreabă acum, cînd e copil, o s'o întrebe maĭ tîrziŭ cînd va fi om făcut. Ce'ĭ voĭ spune atuncĭ?

Şi ce-o să'şĭ închipuiască el?

Vroi să'l departeze.

Dorea să rămîie singură cu advocatul.

In acea agonie a inimeĭ sale, aproape se hotărîse să spue tot luĭ Jean, ca să facă apel la inteligenţa luĭ, la experienţa luĭ, ca să'ĭ ceară un sfat.

Şi poate că el avea să aducă puţină lumină în întunerecul în care se învîrtea ea, sărmana fiinţă plăpîndă şi tremurătoare, aĭ căreĭ ochĭ pierduţĭ păreaŭ că imploraŭ, din instinct, mila tuturor.

— Lasă-ne un moment, Gerard! zisese ea.

Dar el arătă o mirare îngrijată.

— De ce, mamă? Eŭ nu pot să aud ce aveţĭ de vorbit?

Ea nu maĭ îndrăzni să'l trimită.

Deja simţea, cum avea să o simtă toată viaţa, greutatea şi tirania spaimeĭ. Iĭ era frică de fiul eĭ.

Atuncĭ, oprită prin prezenţa luĭ Gerard, ea nu făcu nicĭ o mărturisire. Se mulţumi numaĭ să răspundă la întrebările advocatuluĭ care se informa asupra amănuntelor omoruluĭ. Dar n'avea nimic noŭ să-ĭ spuĭe. Nu le aflase el toate din jurnale?

In ziua aceea vizita luĭ fu scurtă.

Dar se întoarse.

Găsise pe Margareta atît de zdrobită, atît de înspăimîntată în cît nu vroia să o lase singură.

Ba chiar, văzînd-o ast-fel, o bănuială se născu, precum şi o grijă, căcĭ se întreba:

— Pentru ca să fie aşa de zdrobită oare nu se înşela pe ea însăşĭ, înşelîndu-mă pe mine? Orĭ cît de nedemn ar fi fost bărbatuluĭ, oare nu cum-va îl iubea?

Dar goni repede această ideie.

Avea încredere în cinstea aceleĭ inimĭ. Dacă s'ar fi îndoit de Margareta, ar fi trebuit să se îndoiască de toate, de onoare, de adevăr, de Dumnezeŭ!

In convorbirile lor, cîte-va zile după catastrofă, nicĭ o aluziune nu amintea iubirea lor trecută.

Aşa da aproape de acel cadavru, li s'ar fi părut că este o profanare.

De alt-fel Gerard, ca şi cînd ar fi ghicit că este un secret între omul acesta, pe care cu cîte-va zile înainte nicĭ nu'l cunoştea, şi muma luĭ, Gerard era maĭ tot-d'a una de faţă la convorbirile lor.

Şi chiar cînd nu era de faţă, Margareta ştia că nu era departe, gata să se arate de o-dată cu faţa palidă, cu ochiĭ întrebătorĭ.

Margareta n'avusese curagiul să spuĭe totul luĭ Demarr, din prima zi, — după cum nu o putuse face nicĭ înaintea D-luĭ Delangle. Şi fie care ceas care trecea părea că-ĭ sporeşte slăbiciunea şi nehotarîrea.

După ce se decidea, după ce lua o hotărîre mare, cînd Demarr nu era acolo, de o-dată i se făcea frică dacă se arăta.

Căcĭ era şi teribil ce avea să spuĭe!... Şi aceasta să o spuĭe omuluĭ pe care'l iubea, pentru care din copilăria eĭ aproape simţea o iubire atît de nobilă şi de curată.

S'apoĭ maĭ era încă ceva.

Dacă i-ar fi spus adevărul, nu numaĭ că i-ar fi cauzat o suferinţă teribilă, dar era să-l puie,—după cum era şi ea, —în alternativa dureroasă saŭ de a tăcea şi de a lăsa ca un inocent să fie condamnat,—saŭ să o îndemne să spuie totul!... Şi, să spuie totul, aceasta însemna numele luĭ Gerard mînjit de scandale, însemna ca Gerard să ştie pe mama sa vinovată. Se putea aceasta? şi Jean Demarr ar fi stat la 'ndoială, s'ar fi dat îndărăt. Şi spunînd advocatuluĭ totul, avea să-l facă pînă la un punct complicele eĭ, de oare-ce, cunoscîndu-ĭ teribilul secret, el nu-l comunica parchetuluĭ!

Atuncĭ, maĭ bine să tacă!

Dar Haudecoeur? Dar D. de Kérunion? De ce-ĭ maĭ ţinea închişĭ? de ce nu le da drumu.

Şi 'n toate dimineţile prima eĭ grijă era să ceară să-ĭ aducă jurnalele în care căuta noutăţĭ despre anchetă.

Ce bucurie ar fi simţit dacă i-ar fi pus în libertate!

Dar nu era nimic! Această bucurie nu-ĭ era dată!

Ea arunca jurnalele enervată... şi cu mîinile părea că dă la o parte nişte lucrurĭ pe care ea singură le vedea.

—Oh! Doamne, Dumnezeule! cruţă-mă.

Şi aşteptă.

Collivet, într'o dimineaţă, îĭ spuse:

— Doamnă, vin de la parchet... Am o noutate bună.

De o-dată i se păru că dorinţa trebuia să i se fii îndeplinit, şi isbucni, cu toate că fiul eĭ era de faţă.

Ea scoase un ţipăt.

Gerard, care citea, ridică capul.

— In sfîrşit! i-a pus în libertate, nu-ĭ aşa? aŭ recunoscut că sînt nevinovaţĭ?

Collivet răspunse, impasibil, fără să pară mirat de loc:

— Nu, Doamnă. Ancheta s'a isprăvit. Dosarul s'a trimis de către judecător la camera de punere în acuzare.

— Doamne!

— D. de Kérunion şi Haudecoeur vor fi duşĭ înaintea juraţilor peste două săptămînĭ!

— La juraţĭ! la juraţĭ! zise ea de două orĭ, părînd că întreabă, ca şi cînd n'ar fi ştiut ce însemna aceasta.

Apoĭ, lăsă capul în jos, şi cu un gest disperat, împreună mînile.

Gerard se apropiă.

— Cine te-ar auzi ar crede că-ţĭ pare răŭ şi că aceştĭ doĭ oamenĭ, din carĭ unul este asasinul tatăluĭ meŭ, îţĭ inspiră ceva maĭ mult de cît interes, aproape un fel de compătimire!

Gerard era acolo.

Uitase.

Margareta se sculă de odată.

Tirania, după cum am spus-o, tirania spaimeĭ.

— Adevărat, zise ea, îĭ compătimesc... fiind-că oamenii aceştia sînt nevinovaţĭ.

— De unde ştiĭ, mamă?

«Şi dacă ştiĭ ceva de ce acuzĭ? Nu e datoria ta să spuĭ tot?

Margareta tăcu.

Era aşa de emoţionată în cît era să se trădeze.

(Va urma).

BURSA DE BUCURESCI

Cursul de la (27) 8 Aprilie 1895

5% Renta r. p.	102 3/4	Acţ. B. Agricole	140
5% Renta am.	101 1/8	Dacia-Romînia	404
5% „ (92—93)	99 3/4	Naţionala	427
5% „ am.	99 3/4	Patria	115
6% Oblig. rur.	103	Construcţiĭ	375
Pensiuni	—	*SCHIMB*	
5% Obl. c. Buc.	96 3/4	Londra	25.26 1/4.25
5% „ (1890)	97 1/2	Paris	100:99.95.
5% Fonc. rur.	92 7/8	Viena	206 5 8.3/8
6% „ urb.	102 1/4	Berlin	123.50.40
5% „ „	89 1/4	Belgia	99.20
5% „ „ Iaşĭ	80 1/4	Scont B. a.	8
6% Obl. bazalt	98	Avans. „ v.	7
Banca Naţ.	1536	„ C. dep.	7 1/2

STIRI COMERCIALE

Protestele pe ziua de 23 Martie 1895

Ilie Rădulescu, Craiova, leĭ 883.60; I. Stepcovicĭ, str. Clopotarĭ 3, leĭ 200; Carol Mayer, str. Arculuĭ 2, leĭ 400; C. Epescu, Mihaĭ Vodă, leĭ 126.95; I. Georgescu, str. Sculpturiĭ, leĭ 1335; I. Păsculescu, calea Griviţi 130, leĭ 140; I. Dragomirescu, fără domiciliu, leĭ 708.60.

ULTIME INFORMATIUNI

O intervenţie diplomatică

Aflăm în mod pozitiv, că Sir Wyndham, ministru plenipotenţiar al Englitereĭ, a adresat o notă D-luĭ Al. Lahovary, prin care se plînge de răul tratament la care sînt expuse vapoarele engleze la porturile din Galaţĭ şi Brăila din partea administraţieĭ dockurilor.

Sir Wyndham precizează în nota sa maĭ multe fapte şi arată, că pe cîtă vreme vapoarele austriace, turceştĭ, ruseştĭ şi franţuzeştĭ se bucură de cele maĭ marĭ favorurĭ, vapoarele englezeştĭ sînt supuse la un regim insuportabil. Ministrul englez pune în vederea D-luĭ Al. Lahovary, că vapoarele englezeştĭ, atît de răŭ tratate, exportează 70 la sută din produsele ţăriĭ, pe cîtă vreme vapoarele franceze, austriace şi ruse, abia exportează 15 la sută din produsele ţăriĭ, iar restul de 15 la sută se exportează pe uscat.

Adresa D-luĭ Wyndham este un avertisment foarte sever la adresa guvernuluĭ, căcĭ prin ea se dă a se înţelege, că în cazul cînd guvernul nu va acorda şi floteĭ comerciale engleze aceleaşĭ favorurĭ, pe care le-a acordat Austrieĭ, Franţeĭ, Rusieĭ şi Turcieĭ, atuncĭ ea va putea să renunţe la traficul cu porturile Galaţĭ şi Brăila, expunînd ast-fel comerţul nostru la o ruină desăvîrşită.

Vom căuta să aflăm toate detaliile privitoare la această intervenţie a Englitereĭ, ca să le comunicăm cititorilor noştri. Deocamdată ştim numaĭ, că guvernul n'a răspuns încă nimic la nota D-luĭ Wyndham.

D. general Poenaru a comis o nedreptate foarte mare faţă de corpul medical militar, nedreptate care a revoltat pe toţĭ mediciĭ militarĭ din Capitală.

In urma oare-căror stăruinţĭ, ministrul a decis ca D. dr. Patzelt, medic la spitalul brîncovenesc, să fie ataşat la încrucişătorul *Elisabeta*, cu ocazia inaugurăriĭ canaluluĭ din Kiel.

Corpul medical militar s'a aşteptat, şi cu drept cuvînt, ca această însărcinare să se dea unuĭ medic militar stagiar, iar nu unuĭ medic de spital.

Dispoziţiunea ministruluĭ constitue o neîncredere faţă de mediciĭ militarĭ.

O depeşă din Roma ne anunţă că, după informaţiunile Agenţieĭ Stefani, *guvernul bulgar ar fi în ajun de a face din noŭ demersurĭ pentru a obţine recunoaşterea prinţuluĭ.*

Curtea de Apel a respins apelul baronuluĭ Valdberg şi a menţinut hotărîrea tribunaluluĭ comercial, care a admis cererea generaluluĭ Catargiu de a se înfiinţa sequestru judiciar pe imobilele ce le deţine baronul Valdberg.

Cu regret anunţăm, că fostul ministru plenipotenţiar al Italieĭ, marchizul de Curtopassi, care a plecat Vinerĭ din Capitală pentru a lua în posesiune noul săŭ post de ambasador în Petersburg, a încetat din viaţă alaltăerĭ în Viena.

Secţiunea a III a Curţiĭ de Apel a judecat erĭ apelul luĭ Catopolu, fost secretar al serviciuluĭ hidraulic de la ministerul lucrărilor publice, condamnat la un an închisoare, de tribunal, pentru delapidare.

După lungĭ dezbaterĭ, Curtea a respins apelul luĭ Catopolu şi a admis pe acela al procuroruluĭ general, condamnînd încă pe Catopolu şi la perderea dreptuluĭ de pensiune, condamnare asupra căreia tribunalul omisese de a se pronunţa.

Ştirile sosite din judeţe anunţă că apele rîurilor revărsate aŭ început a se retrage.

Prin maĭ multe părţĭ ale Moldoveĭ pagubele cauzate sînt marĭ.

Iată alegerile parţiale de deputaţĭ care se vor face în cursul luneĭ Aprilie.

La 9 Aprilie alegerea unuĭ deputat al colegiuluĭ I din Botoşanĭ în locul D-luĭ Hermeziu interzis, la 13 colegiul I din Giurgiŭ în locul decedatuluĭ Porfirescu, la 20 colegiul I din Dolj, în locul decedatuluĭ Ştirbeiŭ şi la 21 la Tîrgu-Jiŭ în locul D-luĭ Maiorescu, care a fost ales senator al universităţiĭ.

D. Take Ionescu a început a lucra la transformarea ante-proiectuluĭ învăţămîntuluĭ secundar, în proiect definitiv.

Consiliul de miniştrĭ va lua în dezbatere acest proiect îndată după sărbătorĭ.

Săptămîna viitoare se vor face nouĭ experienţe peste portul de la Borcea, la care vor azista ministrul lucrărilor publice, directorul general al căilor ferate şi maĭ mulţĭ inginerĭ.

Ultima experienţă a reuşit pe deplin.

Personalul santiereĭ regieĭ de la Severin se va mări de la 1 Aprilie, lucrările devenind din ce în ce maĭ însemnate.

Actualmente se lucrează cu activitate la terminarea vaporuluĭ care se va inaugura în luna viitoare.

D. procuror general Duca a luat erĭ dimineaţă, în acord cu D. director al penitenciaruluĭ Văcăreştĭ, următoarele dispoziţiĭ privitoare la transportul la Ocne a bandeĭ Mărunţelu.

Mărunţelu, Zdrelea, Cimpoeru şi Tumbuluc vor fi transferaţĭ la T.-Ocna Mercurĭ 12 Aprilie a. c., Dascălu, Popa, Nicu Pîrvu şi ceĭ-l'alţĭ condamnaţĭ vor fi trimeşĭ la Ocnele Marĭ Lunĭ 10 Aprilie.

Fie-care transport se va face cu tren special.

Fiarele aŭ fost puse Sîmbătă, în mod definitiv, la picioarele şi la mîinile bandiţilor. De asemenea s'aŭ ras barba la aceĭ carĭ o purtaŭ.

Comitetul caseĭ de credit de pe lîngă ministerul de războiŭ, care are menirea de a înlesni prin împrumuturĭ pe ofiţerĭ, a dat cu împrumut pînă astă-zĭ maĭ mult de 60,000 leĭ.

Comitetul acesta, care se compune din D-niĭ colonel Crainiceanu, sub intendentul Serghiescu, maiorul Popovicĭ, doctorul de regiment Andreĭescu şi căpitaniĭ Pretorian şi Radian, a cerut ministeruluĭ de a face ca regimentele să verse o parte din economiile ce aŭ pentru a se mări fondul acesteĭ case de credit.

Băile din Govora

Direcţia generală a serviciuluĭ sanitar a recomandat ministeruluĭ domeniilor următoarele îmbunătăţirĭ ce crede că ar trebui introduse la băile de la Govora, spre a corespunde şi maĭ mult la cerinţele uneĭ bune staţiunĭ balneare.

Să se facă din timp în timp sondage nouă, să se caute izvoare nouă şi să se controleze necontenit calitatea apelor. Să se mărească cantitatea disponibilă de apă iodată prin înmagazinarea eĭ în rezervorii speciale; să se analizeze şi să se capteze izvorul de apă purgativă, şi în fine să se dea maĭ multă importanţă duşelor scoţiene şi împachetăriĭ după duşe şi după băĭ.

Proiectul de lege pentru reorganizarea serviciuluĭ sanitar al armateĭ, a produs nemulţumirĭ marĭ între mediciĭ militarĭ, din carĭ mulţĭ ameninţă cu retragerea lor din armată.

E maĭ mult ca sigur că D. general Poenaru va modifica proiectul, căcĭ pare că s'a convins că unele din dispoziţiunile luĭ sînt prea exagerate.

POŞTA REDACŢIEI

O. N. P. — Nu putem publica denunţărĭ anonime. Daţi-ne numele şi atuncĭ vă vom putea servi.

C. M.

BIBLIOGRAFIE

„Lumina Asieĭ" tradusă din englezeşte de D-nul *Grigorie Goilav*, a apărut de curînd şi se află de vînzare în toate librăriile din Romînia.

Lumina Asieĭ e o poemă admirabilă. Prin mijlocirea unuĭ închipuit devotat Budist, autorul, Edwin Arnold, zugrăveşte şi arată viaţa, caracterul şi filosofia nobiluluĭ eroŭ reformator, Prinţul Gautama al Indieĭ, întemeetorul Budismuluĭ. Lucrarea e alcătuită din opt cărţĭ, toate inspirate, — după cum se exprimă autorul, prin tălmăcirea D-luĭ Goilav, — de dorinţa nestrămutătă de a face ca orientul şi occidentul să se cunoască maĭ bine.

Ca valoare, o repetăm, nicĭ nu maĭ încape vorbă că această carte e scrisă cu o adevărată pană de maestru, cu o cugetare de poet şi cu cunoştinţele unuĭ bun observator. Afară de dulceaţa limbagiuluĭ, de frumuseţea descrierilor şi de meritul cu care autorul ştie să ne înfăţişeze, nu critica uneĭ religiĭ presupusă falşă, ci cultul unuĭ bine-credincios,— afară de aceste treĭ note bune, cîte scene minunate, cîte figurĭ onomatopeice admirabil reuşite, cîte chestiunĭ de detaliĭ, asupra cărora s'ar putea scrie foĭ întregĭ!..

Cît pentru traducere D-nul Grigorie Goilav a izbutit în de ajuns să dea acesteĭ poeme întorsătura frazelor curat romîneştĭ şi frumuseţea uneĭ limbĭ cu adevărat literară.

FOIŢA ZIARULUI «ADEVĔRUL»

22

SALVATORE FARINA

DOMNUL EŬ

Din jurnalul profesoruluĭ Antonio Abate

— Iţĭ mulţumesc. Cînd rătăceam prin ţărĭ străine, departe de Italia prin ţărĭ în care soarele arde, saŭ prin ţărĭ în care zăpada şi gheţurile amorţesc firea, în societatea pestriţă şi întîmplătoare de artiştĭ şi artiste unde arareorĭ dragostea credincioasă îşĭ găseşte locul—cine'mĭ ştergea lacrămile, cine'mĭ dădea putere şi curagiŭ, cine mă îngrijea cînd eram bolnavă?

„Ştiĭ cine a făcut toate astea?—Iginio.— Ştiĭ tu, cine se gîndea la tine adesea, şi întotdeauna fără mînie?— Iginio.— Cînd tăcerea ta neîndurată îmĭ apăsa sufletul, Iginio îţĭ lua apărarea.

„O, el ştia să citească în inima ta! Niciodată nu se înşela.— „Nu trebuie să'l judecăm răŭ, zicea. E cam aspru, ca toţĭ profesoriĭ care sînt obicĭnuiţĭ să vorbească zilnic de la catedră. Şi pe urmă, gîndeşte-te, Serafino, ştiinţa luĭ e atît de serioasă. Nu trebuie să aştepţĭ ca să ne scrie Şĭ a pus în gînd să nu maĭ vrea să'şĭ cunoască copila, şi sînt încredinţat că de aceea nu primim nicĭ un răspuns la scrisorile tale. Cu toate astea tu tot eştĭ datoare să'ĭ scriĭ, căcĭ te iubeşte şi îţĭ urmăreşte toţĭ paşiĭ cu îngrijire."

„Cînd am primit la Bucureştĭ primul semn de împăciuire, imediat după scrisoarea în care'ţĭ anunţam sosirea primuluĭ nepot, Iginio, din patul de suferinţă, căcĭ tocmaĭ atuncĭ căzuse la pat, îmĭ zise: — „Vezĭ, Serafino, tatăl tăŭ ne-a iertat şi din depărtare îţĭ strigă: „iubeşte, copila mea iubeşte!"

„Tatăl tăŭ e bun şi nobil. Il cunosc. Să vezĭ că de acum o să vie şi cadourĭ. Numaĭ scrisorĭ să nu aşteptăm."—Aşa a fost, cum a zis el. Nu ne aĭ scris nicĭ odată.

— Nu, nu v'am scris niciodată, murmură Marco Antonio.

Miĭ de ideĭ contrazicătoare mişuie prin capul profesoruluĭ şi-ĭ neliniştesc sufletul. Capu'ĭ cade greŭ pe placa de marmoră a mescioareĭ de noapte.

— Nu, repetă el cu durere, nu v'am scris nicĭ odată.

— Nu face nimic, se grăbeşte să adaoge Serafina... şi dovezile mute ale iubiriĭ tale ne-aŭ fost destulă mîngîere... Iginio s'a însănătoşit şi curînd după primirea ineluluĭ tăŭ am mîncat iar împreună la masă: tocmaĭ primisem serviciul de masă pe care ni l-aĭ trimis. Iginio putea iar să cînte şi serba un triumf după altul. Ţĭ-am scris despre toate... îţĭ aducĭ aminte?

Marco Antonio nu răspunde.

Se gîndeşte tot la vorbele de maĭ înainte ale fiiceĭ sa'e.

Din întunericul trecutuluĭ îĭ apare o fiinţă fragedă şi drăgălaşă cu ochiĭ albaştri şi cu obrajiĭ trandafiriĭ... Cum ar dori să'l strîngă la sîn şi să'l mîngîe.... Dar nu cutează să'ĭ zică: „Eŭ sînt bunicul tăŭ..."

Bătrînul ofteazǎ dureros.

— Cînd mĭ a murit copilaşul... urmează Serafina — dar nu sfîrşeşte fraza—suspinele grele ale bătrînuluĭ o întrerup.

După o scurtă tăcere, tînăra femeie îşĭ continuă povestirea:

— Dacă l-aĭ fi văzut! Era leit Iginio. Avea nişte ochĭ frumoşĭ şi blînzĭ ca şi tatăl săŭ, şi un zîmbet aşa de dulce.... Dar fruntea-ĭ era înaltă şi frumoasă ca a ta şi păru-ĭ cădea în bucle pe umerĭ, ca al tăŭ...

Serafina ştie că tatăl eĭ e mîndru şi azĭ de rămăşiţele păruluĭ săŭ odinioară atît de frumos.

— Ţĭ-am scris deja despre toate astea, zice Serafina. Totuşĭ îmĭ face atît de bine să ţi le maĭ povestesc odată .. Dar poate te obosesc, tată?

— Nu, Serafino. Nu mă oboseştĭ. Spune'mĭ tot, ca şi cînd n'aşĭ şti încă nimic... ca şi cînd m'aşĭ întoarce acum dintr'o ţară depărtată şi urîtă, unde aş fi uitat de iubiţiĭ meĭ.

Marco Antonio ridică ochiĭ şi zîmbeşte fiiceĭ sale.

Serafina urmează:

— Fiind-că 'mĭ daĭ voie, voĭ povesti înainte, dar tot numaĭ despre el. O, de aĭ fi ştiut ce inimă avea? Intr'o seară, la Barcelona, într'o cafenea un nenorocit de cîntăreţ tortura o arie din „Bărbierul de Sevilla," acompaniîndu-se cu o ghitară cu treĭ coarde. Toţĭ rîdeaŭ de el şi'l huiduiaŭ, iar cînd a întins pălăria nimenĭ nu'ĭ-a dat nicĭ un gologan. Atuncĭ Iginio s'a dus la el, ĭ a luat chitara şi a început să cînte el aria... Ah, par'că niciodată n'a cîntat aşa de inspirat! Lumea începu să se adune, ascultînd, încîntată; iar cînd a isprăvit, tunete de aplauze ĭ aŭ răspuns şi pălăria nenorocituluĭ s'a umplut, cît aĭ clipi din ochĭ, de monede de aramă şi de argint...

Serafina tăcu un moment, apoĭ urmă:

— La un an după pierderea primuluĭ nostru copil, băiatul căruia'ĭ dădusem numele tăŭ, am avut o fată. I-am zis Faustina, în amintirea buneĭ noastre mame. Bogatul tăŭ dar de botez l-am primit la Piacenza. Ţĭ-am scris atuncĭ că soarta de sigur nu'mĭ va maĭ lua şi acest copil bine cuvîntat de bunicul săŭ... şi că într'o zi va putea să'ţĭ spună cît te iubeşte.

Marco Antonio e palid. El caută să citească vorbele următoare din ochiĭ fiiceĭ sale.

— Ziua aceasta a sosit, urmează tînăra femeie cu glasul tremurător. Faustina e azĭ de cincĭ anĭ, drăguţă şi frumoasă. Toţĭ zic că seamănă foarte mult cu mine, eŭ însă văd într'însa întocmaĭ chipul mameĭ mele neuitate. Te cunoaşte deja mititica. I-am arătat fotografia ta şi ĭ-am povestit multe despre tine. Maĭ deunăzĭ i s'a părut că te vede trecînd pe sub fereastră. Cu glasul eĭ limpede şi copilăresc începu să strige cît ce putea: „Bunicule! bunicule! vino sus la noĭ!" N'am putut vedea dacă se înşela saŭ nu, eram în pat şi lîngă mine dormia în leagăn...

Serafina se opreşte. Faţa i se roşeşte usor.

— In leagăn? întreabă profesorul cu emoţiune,

— In leagăn, sfîrşi Serafina sfioasă, dormia un copilaş.

— Asta ţĭ-a fost aşa dar boala? strigă Marco Antonio vesel.

— Da.

Apoĭ tac amîndoĭ.

După o tăcere scurtă tatăl întreabă cu vocea aspră, fără a'şĭ arăta faţa din mîinĭ:

— De cîţĭ anĭ e copilul?

— De şase lunĭ.

— Şi totuşĭ viĭ la mine? Ce neprecauţiune! Şi cum îĭ ziceţĭ băiatuluĭ?

— Marco Antonio Iginio!

— Marco Antonio! Şi unde e?

— La doică. Dar Faustina e acasă şi aşteaptă pe mamă sa.

— Copila mă cunoaşte, mĭ-aĭ spus, zice profesorul. O să mă duc s'o aduc. Tu rămîĭ aci şi îngrijeşte-te. Acu sînt treĭ ceasurĭ. Ar trebui să mă duc să'mĭ fac lecţia la liceŭ; dar am destul motiv să fac o bucurie elevilor scăpîndu'ĭ de-o lecţie...

Marco Antonio sărută fruntea fiiceĭ sale şi pleacă.

Gîndurile'ĭ sînt turburĭ, e foarte mişcat. Simte trebuinţă să fie singur.

Serafina îl însoţeşte cu privirile pînă la prag. Cînd nu'l maĭ vede, se ridică din pat.

(Va urma)

Proprietar : Const. Mille

Bucuresci, Tipografia Modernă Gr. Luis, Strada Academiei No. 24